

Tyresö kommun  
Socialförvaltningen  
Åsa Linge  
Utredare

**TJÄNSTESKRIVELSE**

2012-10-01

1 (5)

Dnr 2012/SN 0143 52

Socialnämnden

## **Ordförandeuppdrag om möjligheten att inkludera kostnaden för deltagande i fritidsklubb inom ramen för ekonomiskt bistånd**

### **Förslag till beslut**

- Kostnad för deltagande och måltider vid fritidsklubb godkänns som extra utgift inom ramen för ekonomiskt bistånd från och med den 1 januari 2013.

Socialförvaltningen



Ingrid Boheman Risto  
Socialchef



Mia Ledwith  
Gruppledare staben

### **Sammanfattning**

Socialnämndens ordförande har gett socialförvaltningens stab i uppdrag att undersöka möjligheterna och förutsättningarna för att inkludera kostnaden för deltagande i fritidsklubsverksamhet inom ramen för försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd. Socialförvaltningen bedömer att det är

möjligt att godkänna kostnaden för deltagande och måltider vid fritidsklubbsverksamhet som en extra utgift inom ekonomiskt bistånd. Det bedöms också vara av vikt med hänsyn till barnperspektivet. Socialnämnden föreslås därmed godkänna kostnaden inom ramen för ekonomiskt bistånd.

### **Beskrivning av ärendet**

Socialnämndens ordförande har gett socialförvaltningens stab i uppdrag att undersöka möjligheterna och förutsättningarna för att inkludera kostnaden för deltagande i fritidsklubbsverksamhet inom ramen för försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd.<sup>1</sup> Redovisning av uppdraget ska ske i så god tid att verkställighet kan göras från årsskiftet 2012-2013.

### **Kommunens fritidsklubbsverksamheter**

Fritidsklubbar är en öppen skolbarnomsorg som riktar sig till barn i skolår 4-6 (10-12 år). Med öppen verksamhet menas att barnen kan utnyttja fritidsklubben när de själva vill och har behov av det. Fritidsklubbarna har öppet efter skoltid mån-fre samt under terminslov. De har stängt under sommar- och jullov. Kommunala fritidsklubbar finns vid Nyboda skola, Kringlan (Trollbäcken), Strandskolan samt Tyresö skola. Ansvaret för verksamheterna ligger på barn- och utbildningsnämnden. Utöver de kommunala fritidsklubbarna har Brevik skola tidigare bedrivit fritidsklubb i egen regi, den verksamheten har dock upphört.

Av beslutsunderlaget till kommunfullmäktiges beslut om taxa i april 2011, se nedan, framgår att barn- och utbildningsförvaltningen under 2010 hade ett snitt om 55 deltagande barn i de kommunala fritidsklubbsverksamheterna samt att 5 barn var inskrivna vid Brevik skolas fritidsklubb. För närvarande (aug/sept 2012) är 62 barn inskrivna vid de kommunala fritidsklubbarna.

### **Taxa för fritidsklubbsverksamheten**

Kommunfullmäktige beslutade den 14 april 2011, § 49, att fastställa taxan för kommunens fritidsklubbsverksamhet till 500 kronor per termin från och med den 1 augusti 2011 samt att självkostnadspris för mellanmål tillkommer.

---

<sup>1</sup> "Ordförandeuppdrag om att erbjuda fritidsklubbcheck till barn i familjer som uppbär försörjningsstöd", 2011-02-15.

Taxan låg tidigare på 50 kronor per termin vilket betalades kontant direkt till verksamheterna genom köp av fritidsklubbkort. Barn- och utbildningsförvaltningen har i samband med att taxan höjdes dock beslutat om att införa fakturering gällande kostnaden för deltagande. Med anledning av praktiska/tekniska hinder har faktureringen ännu inte kommit igång men problemet väntas vara löst i september/oktober 2012. Självkostnadspriset för måltider uppgår för närvarande till 10 kr per mellanmål och 20 kr per lunch. Måltiderna betalas kontant på plats eller genom köp av kuponger vid respektive fritidsklubb. Vid Kringlan och Nyboda finns det också möjlighet att köpa och använda ”melliskort”, 12 mellanmål för 100 kr.

### **Möjligheter och förutsättningar för att inkludera kostnaden för deltagande i fritidsklubb inom ekonomiskt bistånd**

När det gäller bedömning av nämndens möjligheter och förutsättningar att inkludera kostnaden för deltagande i fritidsklubb inom ramen för ekonomiskt bistånd är det av stor vikt att barnperspektivet tillämpas. Att öka möjligheten för barn i familjer som uppstår försörjningsstöd att, på samma villkor som andra barn, kunna delta i kommunens fritidsklubsverksamhet bedöms vara av stor vikt. Att fler av dessa barn ges möjlighet att delta i verksamheterna bedöms också kunna öka möjligheten att fånga upp barn som kan ha behov av stöd och hjälp från socialtjänsten. En aspekt att beakta är dock att det är viktigt att den praktiska hanteringen sker på sådant sätt att barnen inte känner sig utpekade eller särbehandlade.

I Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2003:5, ändringsförfattning 2009:23) anges att socialnämnden bör beräkna kostnaderna enligt riksnormen till en högre nivå bl.a.

- om det är en förutsättning för att barn skall kunna delta i fritidsaktiviteter,
- om den enskilde betalar avgift för skolmåltider.

Detta anges av Socialstyrelsen också som exempel på hur barnperspektivet kan tillämpas i utredningar om ekonomiskt bistånd.<sup>2</sup> Socialförvaltningen bedömer

---

<sup>2</sup> Socialstyrelsen, 2003 ”Ekonomiskt bistånd, stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala socialtjänsten” s 22.

därmed att det är möjligt att godkänna kostnaden för deltagande i fritidsklubsverksamhet som en extra utgift inom ramen för ekonomiskt bistånd. I detta fall bedöms det vara lämpligt att beslut fattas inom ramen för ”annat ekonomiskt bistånd”, dvs. bistånd utöver försörjningsstöd enligt riksnormen. Beslut om annat ekonomiskt bistånd kan fattas av delegat enligt nämndens riktlinjer och delegationsordning. I detta fall gäller det tillämpning av ”Avgifter för förskoleverksamhet och skolbarnomsorg” enligt nämndens Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd samt beslut om ”barnomsorgsavgift” enligt nämndens delegationsordning avsnitt 11:3 a.

Gällande måltidskostnaden är det viktigt att alla barn som deltar i fritidsklubsverksamheten ges möjlighet att äta mellanmål samt lunch under terminslov. Det är också av vikt att barn i familjer som uppbär försörjningsstöd inte känner sig utpekade eller exkluderade genom att deras familjer inte har råd att låta dem äta mellanmål/lunch vid fritidsklubben. Av denna anledning bör även måltidskostnaden godkännas som en extra utgift inom ramen för ekonomiskt bistånd. Gällande försörjningsstöd enligt riksnormen är utgångspunkten för livsmedel att all mat tillreds hemma.<sup>3</sup> Även för måltider inom fritidsklubb är det således aktuellt att tillämpa ekonomiskt bistånd utöver riksnormen för försörjningsstöd.

Fritidsklubsverksamheten är en öppen verksamhet där barnen själva har möjlighet att välja i vilken omfattning de deltar vid verksamheten. Av denna anledning är det inte möjligt att i förväg beräkna exakt hur många måltider som kommer att nyttjas. Att i efterhand försöka kontrollera hur många mellanmål som har nyttjats av respektive barn bedöms ur administrativ synpunkt inte vara kostnadseffektivt. Måltidskostnaden beräknas därmed utifrån att barnet nyttjar maximalt antal mellanmål per termin<sup>4</sup> samt lunch under terminsloven<sup>5</sup>. Att, endast för dessa barn, införa extraordinära utbetalningssätt för måltiderna i form av exempelvis rekvisitioner eller särskilda matkuponger är, enligt Socialstyrelsen, starkt integritetskränkande och därmed inte heller att

<sup>3</sup> Socialstyrelsen, 2003 ”Ekonomiskt bistånd, stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala socialtjänsten” s 40.

<sup>4</sup> Ca 89 st. mellanmål under hösttermin och 114 st. under vårtermin.

<sup>5</sup> Ca 5 st. luncher under hösttermin samt 10 st. under vårtermin.

rekommendera.<sup>6</sup> Om betalning kan ske genom måltidskuponger/”melliskort” som gäller för samtliga deltagande barn vid fritidsklubbarna bedöms det dock inte vara utpekande eller integritetskränkande för de aktuella barnen.

### **Ekonomiska konsekvenser**

I augusti 2012 fanns det 37 barn i aktuell ålder för fritidsklubsverksamhet i familjer som uppbar försörjningsstöd i Tyresö kommun. Det skulle, utifrån nuvarande taxa för deltagande i fritidsklubb, innebära en kostnadsökning för försörjningsstödet om 18,5 tkr per termin om samtliga av dessa barn skulle börja i fritidsklubb. Kostnaden för mellanmål och lunch under terminsloven skulle under samma förutsättningar uppgå till ca 37 tkr för hösttermin och ca 50 tkr för vårtermin.

Totalt skulle det därmed kunna innebära en maximal kostnadsökning om ca 124 tkr per år om kostnaden för deltagande och måltider vid fritidsklubsverksamhet inkluderades inom ramen för ekonomiskt bistånd.

Viktigt att poängtera är dock att antalet familjer som uppbar försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd och som har barn i aktuell ålder för fritidsklubbar fluktuerar samt att det är långt ifrån alla barn som väljer att delta i fritidsklubsverksamhet, oavsett om deras familjer uppbar försörjningsstöd eller ej.

### **Praktisk hantering**

Ärenden om ekonomiskt bistånd handläggs av Försörjningsstödsenheten inom Individ- och familjeomsorgen. Gällande utbetalning av ersättning för fritidsklubbkostnad bör samma rutiner gälla som för utbetalning av övrigt ekonomiskt bistånd. Gällande kostnaden för måltider bör befintliga kupongsystem/”melliskort” vid fritidsklubbarna användas när så är möjligt och lämpligt. Kuponghäften/klippkort kan i dessa fall lämnas ut direkt av socialförvaltningen eller genom fritidsklubben och kostnaden debiteras socialförvaltningen genom internfaktura från barn- och utbildningsförvaltningen.

---

<sup>6</sup> Se exempelvis Socialstyrelsen, 2003: ”Ekonomiskt bistånd, stöd för rättstillämpning och handläggning av ärenden i den kommunala hemtjänsten” s 116.